

**ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ НА АДВОКАТИ
“КРЪСТЮ ЦОНЧЕВ”**

България, София - 1000
ул. “Калоян ” 8, ет. 4

тел. +359 2 980 10 92
e-mail: coa@abv.bg

**Съвместен семинар
на
Центъра за обучение на адвокати “Кръстю Цончев”
и
Адвокатска колегия – Бургас**

Тема:
„Съдебна делба“

Лектори:
съдия Емануела Балевска и съдия Камелия Маринова

29-30.09-01.10.2023 г. (петък, събота и неделя), гр. Бургас, Културен дом

ПРОГРАМА

29.09.2023 г. (петък)

- 10:00 ч. – 11:30 ч. **Потестативни права, съсобственост и способи за ликвидиране на съсобствеността, обща характеристика на съдебната делба, същност на правото на делба като субективно потестативно право.**
Обща характеристика на съдебната делба - същност на правото за делба като субективно потестативно право; Делбата като специфичен способ за прекратяване на съсобственост. Различието между делбата и другите актове, които могат да доведат до прекратяване на собственост. Видове делба (доброволна и съдебна). Т.нар.делба приживе- чл. 75 ЗН. Разпределение на обекти от общо събрание на ЖСК с окончателния разпределителен протокол; Договор за групов строеж .
- 11:30 ч. – 12:00 ч. Почивка
- 12:00 ч. – 13:30 ч. **Предявяване на иска за делба – редовност, индивидуализация на вещите, вписване. Изискване за посочване на основанието, на което е възникнала съсобствеността. Изисквания към петитума на исковата молба за посочване на лицата, между които се иска допускане и извършване на съдебна делба.**
Значение на изискването на чл. 341, ал. 1 ГПК (чл. 278, ал. 1 ГПК - отм.) за задължително прилагане към исковата молба на удостоверението за смъртта на наследодателя и за неговите наследници и на удостоверение или други писмени доказателства за наследствените имоти, както и на преписи от молбата и приложенията за другите наследници. Последници от предявяването на иска за делба. Подсъдност. Доклад в първата фаза на делбеното производство. Преклузии в делбеното производство. Държавна такса.
Страни в делбеното производство- Общи правила. Задължение за съда служебно да следи за правилното конституиране на страните в делбеното производство.Участие в делбата на купувач на наследствени права.

Приложение на чл.226,ал.1 ГПК в делбата при извършено в хода на производството разпореждане с дял от имота, предмет на делбата - задължителна съдебна практика .Главно встъпване , привличане на трети лица помагачи.

Развитие на делбения процес; особености на първата фаза – видове искове, оспорвания, възражения в делбеното производство; Оспорвания по чл.76 ЗН; Предмет на доказване и доказателствени средства по всеки от тях, тежест на доказване; Способи за ликвидиране на съсобствеността; недействителност на делбата; пороци на делбения акт; експертизи и особености на делбеното производство, свързани със страните и с предмета; Претенции за извършване на съдебната делба-начини и срокове за предявяване.

13:30 ч. – 14:30 ч.

Обедна почивка

14:30 ч. – 16:00 ч.

Предмет на съдебната делба.

Вещни права, подлежащи на делба. Вид на съсобствените имущества – урегулиран поземлен имот (значение на ПУП, регулационни и имотни граници, § 8 ПР на ЗУТ), незастроен неурегулиран имот в урбанизирана територия, незастроен урегулиран имот, значение на кадастрална карта, земеделски и горски имоти (значение на скицата на ОСЗ), урегулиране не по границите на собствеността и допустимост на делбата, нанасяне в кадастралната карта и допустимост на делбата. Застроен поземлен имот (ПИ и всичко построено при еднакви права в съсобствеността и при липса на спор между съделителите, ПИ и всичко построено при различни права или при наличие на спор относно съсобствеността или самостоятелността на обекта или правата), стопанска постройка като самостоятелен обект на вещни права. Самостоятелен обект в сграда – жилища, значение на строителните правила и норми, допустимост жилището да не отговаря на строителните правила и норми. Обособяване на самостоятелен обект чрез преустройство на реална част от еднофамилна сграда или от самостоятелен обект. Самостоятелен обект в сграда в режим на етажна собственост. Незаконно строителство. Временни строежи. Съсобствено УПИ, застроено със сгради индивидуална собственост на единия съделител или на част от съделителите. Съсобствено УПИ, застроено със сгради индивидуална собственост на съделителите. Право на строеж и на надстрояване.

Права, неподлежащи на съдебна делба. Недопустимост на делбата с оглед предназначението на вещта. Недопустимост на делбата, ако е несъвместима с естеството на вещта или правото. Делба по чл. 345 ГПК Недопустимост на делбата по разпореждане на закона

16:00 ч. – 16:30 ч.

Почивка

16:30 ч. – 18:00 ч.

Съединяване на искове в първа фаза. Нормативна уредба. Видове искове, чието съединяване е допустимо. Преценка преюдициалност на исковете, чието съединяване е недопустимо.

Предявяване на споровете. Начини – чрез иск или възражение. Държавна такса. Допустимост на предявяване на права в отделно производство и преценка на преюдициалност с делбата. Произнасяне на съда. Правен интерес и злоупотреба с право.

Оспорвания изрично предвидени в чл. 343 ГПК (чл.281 ГПК-отм.) – относно произхода, валидността на осиновяването или акта на припознаването.

Ограниченията за придобиване по давност на парцел. Служебна проверка за нищожност на сделка. Косвен контрол върху индивидуалните

административни актове. Искането по чл. 12, ал. 1 ЗН. Установителни искиове по СК.

Завещания – нищожност (чл. 42 ЗН), форма на нотариално и саморъчно завещание; завещание, съставено в чужбина. Експертно заключение по почеркова експертиза. Разпоредбата на чл. 21, ал. 2 ЗН - разликата между фидеикомисарна субституция и тежест в завещание. Нормата на чл. 42, б. ”в” ЗН – противоречива практика на ВКС. Модалитети на завещателните разпореждания. Разлика между тежест и завет. Недействителност по чл. 19, ал. 1 ЗН. Унищожаемост – чл. 43 ЗН: грешка в мотива, измама, насилие. Цена на исковите. Спорове във връзка с вида и тълкуване на завещанието. Разпоредбата на чл. 90а ЗН.

30.09.2023 г. (събота)

- 10:00 ч. – 11:30 ч. Спорове във връзка с отмяната на завещателни разпореждания: Намаляване на завещания и дарения и възстановяване на запазена част от наследство. Предявяване на иска по чл. 30 ЗН и упражняване правото на възстановяване на запазена част. Легитимирани лица. Изискването по чл. 30, ал. 2 ЗН. Погасителна давност.
Същност на запазената и разполагаемата част.
Образуване на наследствена маса по чл. 31 ЗН – събиране на имуществата, изваждане на задълженията, прибавяне стойността на подарени и завещани имоти. Чист актив. Остойносттаване на наследствената маса. Тежест на доказване. Определяне на запазената и разполагаемата част.
- 11:30 ч. – 12:00 ч. Почивка
- 12:00 ч. – 13:30 ч. Постановяване на намалението – универсални завещания (завет или дарение на един имот, повече от едно завещание или на повече от едно дарение с един акт в полза на различни лица); дарения, извършени по различно време в полза на различни лица; едновременно намаляване на завещателни разпореждания и дарения; завет/дарение на повече от един имот, извършен с един акт в полза на едно лице – чл. 34 ЗН; намаляване завет за плодopolзване, респ. на голата собственост.
Възстановяването на накърнената запазена част – в съсобственост, с приложение на чл. 36 ЗН; в пари. Искът по чл. 37 ЗН
Решение по чл. 344, ал. 1 ГПК.
- 13:30 ч. – 14:30 ч. Обедна почивка
- 14:30 ч. – 16:00 ч. Първо съдебно заседание след влизане в сила на решението по допускане на делбата. Срокове за предявяване на исканията по чл. 349, ал. 1 и ал. 2 ГПК. Процесуални действия на съда.
Втора фаза на съдебната делба, Промени в страните, Промени в делбената маса. Способи за ликвидиране на съсобствеността по ГПК.
Претенции за извършване на съдебната делба-начини и срокове за предявяване
Възлагане по чл.349 ГПК/чл.288 ГПК/отм./. Хипотези
Чл.349, ал.2 ГПК/чл.288,ал.3 ГПК/отм./. Предпоставки за наддаване
Разделителен протокол и теглене на жребий. Предпоставки за извършване на делбата посредством теглене на жребий. Предявяване на проекта за разделителен протокол
Разпределение по чл.353 ГПК/чл.292 ГПК/отм./
Публична продажба
Критерии за избор на способ за извършване на делбата. Брой и вид на допуснатите до делба имоти. Поделваемост - урегулирани недвижими имоти, застроен обект, земеделски земи, движими вещи. Процедура по

чл.201,201 и 203 ЗУТ. Как се процедира в случай, че имотът е поделен, но страните отказват или са в невъзможност да внесат проект за изменение на действащия план за регулация. Вид и предназначение на допуснатите до делба имоти. Основание за възникване на съсобствеността. Съотношение между броя на имотите, предмет на делбата и броя на съделителите, между които делбата следва да бъде извършена. Делба по колена. Други важни обстоятелства. Уравнение на дяловете. Издаване на изпълнителен лист.
Обезсилване на съдебно решение по възлагане.

16:00 ч. – 16:30 ч.

Почивка

16:30 ч. – 18:00 ч.

Съединяване на искове във втора фаза (производство по сметки).
Видове искове и допустимост на съединяването.
Искът по чл. 31, ал. 2 ЗС.
Разлика между иска по чл. 30, ал. 3 ЗС и по чл. 31, ал. 2 ЗС.
Вземания за необходими разноски и подобрения. Луксозни разноски.
Правна квалификация. Размер на вземането. Индивидуализация на вземанията. Основание на иска и съдебно решение.
Правото по чл. 12, ал. 2 ЗН.
Предявяване и приемане на исковете във втора фаза на делбата (това може да отпадне, тъй като вероятно ще го засегнеш при първото съдебно заседание от втората фаза). Предмет на доказване и доказателствени средства в делбеното производство.
Решение по чл. 346 ГПК.

01.10.2023 г. (неделя)

10:00 ч. – 12:00 ч.

Специфични спорове и производства, свързани с наследяването

Откриване на наследство, значение.
Приемане на наследство – направо и по опис, изискването за приемане наследство по опис от недееспособен, отпадане изгодите от описа. За значението на срока по чл.61,ал.1 ЗН и възможността за оспорване дали срокът е спазен.
Производство по чл.51 ЗН
Разпоредбата на чл.55 ЗН
Определяне на реда и начина, по който наследникът, който е приел наследството по опис следва да плаща на кредиторите и заветниците.
Отказ от наследство. Недействителност на отказ от наследство
Назначаване на управител на наследство по чл.59 ЗН
Изпълнител на завещание-чл.45 ЗН
Отделяне на имуществото на наследника от наследственото имущество по реда на чл.67 ЗН